

Sygn. akt II Ka 667/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agata Kowalska
Protokolant:	stażysta Anita Śledzińska

przy udziale prokuratora Katarzyny Korneluk- Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2021 r.

sprawy **R. S. oskarżonego z art. 220 § 1 kk w zb. z art. 155 kk w zw. z art. 11 § 2 kk**

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 27 maja 2021 r. sygn. akt II K 943/20

I. wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżonego R. S. na rzecz Skarbu Państwa

kwotę 320 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 667/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 maja 2021 r., sygn. II K 943/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Obraza przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 kpk i art. 5 kpk , poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, skutkującą błędem w ustaleniach faktycznych, polegającym na przyjęciu, że oskarżony dopuścił P. R. do pracy przy wymianie klocków hamulcowych i tarcz w samochodzie S. P., a także sprawował niedostateczny nadzór nad powierzoną P. R. pracą, gdy tymczasem zgromadzony materiał dowodowy, a w szczególności protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, nie pozwala na ostateczne ustalenie, że P. R. został dopuszczony do pracy przy wymianie klocków hamulcowych i tarcz, że czynności, które wykonywał pokrzywdzony nastąpiły w ramach stosunku pracy, że oskarżony sprawował nadzór nad jego pracą i że był do tego zobowiązany, a także, że wymiana klocków i tarcz nastąpiła	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>bez zastosowania odpowiednich środków zabezpieczających, gdy tymczasem nie wiadomo jakie zasady i przepisy bhp naruszył oskarżony, w szczególności z jakich norm prawnych wynika konieczność stosowania zabezpieczenia chroniącego przed osunięciem pojazdu z lewarka w postaci kobyłek waporowych zabezpieczających i na czym polegał obowiązek nadzoru na wykonywaną czynnością.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Poddając zaskarżony wyrok kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy nie stwierdził w nim obrazy przepisów art. 7 kpk i art. 5 § 2 kpk. Zarzut dowolności oceny dowodów wymaga wykazania, że sąd merytorycznie rzeczywiście pominął dowody istotne dla rozstrzygnięcia o sprawstwie i winie, albo że włączył do podstawy ustaleń dowody nieujawnione, bądź uchybił regułom prawidłowego logicznego rozumowania, albo że uchybił wskazaniom wiedzy lub życiowego doświadczenia. Tego rodzaju uchybień w przedmiotowej sprawie nie stwierdzono. Zarzut naruszenia przepisu art. 5 § 2 kpk, tj. zasady in dubio pro reo może być skutecznie podnoszony jedynie w sytuacji, w której nie jest kwestionowana ocena materiału dowodowego. obrońca w tej sprawie obrazę przepisów art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk przyjął za podstawę tego samego zarzutu, co odebrać należało jako zabieg wewnętrznie sprzeczny. Mnogość i dostępność judykatów Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, jak również trwałość poglądów</p>		

prezentowanych w orzecznictwie i doktrynie, dotyczących wzajemnych relacji tych przepisów powodowała, iż przytaczanie kolejnych, zdublowanych orzeczeń, przy uwzględnieniu, iż skarżący jest podmiotem profesjonalnym uznano za zbyteczne zarówno dla prawidłowości procedowania Sądu II instancji jak i dla porządku oraz zwięzłości rozważań.

Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nie był jedynym dowodem na podstawie którego Sąd Rejonowy ustalił winę oskarżonego. Przypisywanie mu przez skarżącego nadmiernego znaczenia nie mogło przynieść oczekiwanego rezultatu, w sytuacji w której Sąd I instancji w zgodzie z normą art. 410 kpk ferując wyrok miał na względzie całokształt okoliczności niniejszej sprawy. We wniesionej apelacji obrońca oskarżonego zdecydowanie negował to, że czynności, które podejmował P. R. przy naprawie samochodu były czynnościami pracowniczymi i to, że po godz. 16:15 w dniu 8 czerwca 2020 r. naprawiając pojazd marki S. (...) działał on w ramach stosunku pracy. Ze stanowiskiem tym nie sposób było się jednak zgodzić. Sąd Rejonowy, niejako na przedpolu ewentualnego zarzutu, w rubryce 1.3 tabelarycznego uzasadnienia (k. 187) odniósł się do tej kwestii, wskazując, iż z zeznań S. R. wynikało, iż jej mąż (tj. zmarły pokrzywdzony) często pracował w wymiarze przekraczającym 8 godzin dziennie. Treść wiadomości tekstowych pomiędzy P. R. a S. R. również wskazywała na to, że musiał on dłużej zostać w pracy w związku z koniecznością pomocy pracodawcy przy naprawie pojazdu, którym tego dnia pokrzywdzony jeździł. W ocenie Sądu Okręgowego,

powyższy tok rozumowania Sądu Rejonowego przedstawiony w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku był logiczny i przekonujący, a przez to zgodny z art. 7 kpk. Nie było tutaj miejsca na rozważania dotyczące art. 5 § 2 kpk i wątpliwości, których analiza i ocena dowodów spełniająca wymogi przepisu art. 7 kpk, nie była w stanie rozstrzygnąć.

Uzupełniając wywód pierwszoinstancyjny dodać jedynie można, iż oczywistym pozostaje i do stwierdzenia tego nie jest wymagana wiedza przekraczająca świadomość przeciętnego pracownika, iż pokrzywdzonemu P. R. bezpośrednio zależało na tym, aby samochód, który miał być naprawiony w dniu zdarzenia, a którym poruszał się w ramach stosunku pracy, był bezpieczny i sprawny, o czym przekonują nie tylko zasady doświadczenia życiowego, ale i wiadomości tekstowe, zawierające zdjęcia klocków hamulcowych, wysłane przez pokrzywdzonego kilka godzin (ok. 5-6 godz.) przed zdarzeniem zarówno do sąsiada K., jak i żony S. R. (k. 158-16). Z treści tej korespondencji wynikało bezpośrednio, iż po pierwsze – pokrzywdzony obawiał się o swoje bezpieczeństwo w związku z poruszaniem się tym pojazdem, po drugie zaś - w dniu zdarzenia otrzymał on od pracodawcy-oskarżonego R. S. polecenie dalszej pracy, mimo zgłaszanych nieprawidłowości dotyczących klocków hamulcowych.

Zakres obowiązków wskazanych w opisie stanowiska pracy, a tych faktycznie wykonywanych, może się różnić i w tym względzie argument skarżącego,

iż do zakresu obowiązków pracowniczych pokrzywdzonego P. R. nie należało dokonywanie napraw pojazdu, Sąd Okręgowy uznał za polemiczny i stanowiący zbyt techniczny formalizm odbiegający od rzeczywistości wykonywanych przez pokrzywdzonego prac. Bezdyskusyjnie zapewnienie pracownikowi sprawnego pojazdu jako narzędzia pracy należy do zadań pracodawcy zatrudniającego pracownika-kierowcę. Cały czas pamiętało należało, iż do czynienia mieliśmy z pojazdem ciężarowym o dużych gabarytach, który jako niesprawny stwarzał realne zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego w sytuacji niesprawności układu hamulcowego.

Skarżący we wniesionej apelacji podniósł, iż protokół nie wskazuje jakie konkretnie normy prawa pracy i przepisów BHP naruszył oskarżony poprzez niedostateczny nadzór nad wykonywaną czynnością i nie wiadomo właściwie jaki przepis prawa w ogóle obligował oskarżonego do sprawowania takiego nadzoru. W tym miejscu, odpowiadając na w/w zarzut, Sąd Okręgowy czuł się zobligowany podkreślić kumulatywną kwalifikację prawną czynu przypisanego oskarżonemu jako przestępstwa z art. 220 § 1 kk w zb. z art. 155 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, które to przepisy z całym bogatym orzecnictwem je dotyczącym – co do zasady – stanowią odpowiedź na polemiczną argumentację obrońcy. Bezpieczeństwo i higiena pracy obejmują bowiem zagadnienia z zakresu prawa, ergonomii, psychologii, fizyki, chemii, budowy maszyn i innych. Na ich straży stoją zarówno przepisy BHP, jak i specjalistyczne

normy Kodeksu pracy (przede wszystkim art. 207 Kodeksu Pracy, dotyczący podstawowych obowiązków pracodawcy w zakresie BHP). ***Odpowiedzialność za bezpieczeństwo i higienę pracy, wynikać może nie tylko z konkretnego przepisu prawa: zakresu czynności, instrukcji, czy regulaminów, ale nawet z istoty wykonywanych czynności*** (por. m.in. wyrok SN z 19.04.1999 r., sygn. II KKN 102/97, LEX nr 560734 [w:] M. Budyn-Kulik [w:] Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, red. M. Mozgawa, LEX/el. 2021, art. 220 kk).

Przenosząc powyższe na grunt obecnie rozpoznawanej sprawy, w sytuacji wykonywania napraw pojazdu w ramach stosunku pracy, do zadań pracodawcy należało zapewnienie bezpieczeństwa wykonywanych na jego polecenie czynności. Inicjatywna oskarżonego w tym względzie nic nie zmieniła. Brak było podstaw do przyjęcia, że pokrzywdzony niezobowiązująco jedynie pomagał w naprawie koledze, wręcz przeciwnie, przy uwzględnieniu treści całokształtu materiału dowodowego prawidłowym był wniosek Sądu Rejonowego, iż był do tego zobligowany przez pracodawcę-oskarżonego i ten oczekiwał od niego także świadczenia pracy w tej formie, wypłacając mu wynagrodzenie za nadgodziny za tego rodzaju czynności. Właściwe zabezpieczenie miejsca pracy w sytuacji osunięcia się pojazdu wykluczyłoby tragiczne skutki w postaci śmierci pokrzywdzonego warunkujące kwalifikację prawną czynu oskarżonego „w zw. z art. 155 kk”, dlatego też nie przekonał Sądu Okręgowego argument, że

<p>pokrzywdzony sam wsunął się pod ów pojazd i należało w postępowaniu odwoławczym uzupełnić opis czynu przypisanego mu w zaskarżonym wyroku poprzez dodanie przyczynienia się do zdarzenia pokrzywdzonego P. R..</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1/ o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu;</p> <p>2/ ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zmianę opisu czynu, przy uwzględnieniu, że do zdarzenia z dnia 8 czerwca 2020 r. doszło przez przyczynienie się pokrzywdzonego P. R..</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Bezzasadność zarzutu warunkowała bezzasadność wniosków.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>2.</p>	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na pominięciu, że pokrzywdzony P. R. samowolnie i bez wiedzy oskarżonego rozpoczął czynności zmierzające do wymiany klocków hamulcowych i tarcz w samochodzie S. P., w tym samochodzie ustawił lewarek na kostce betonowej, uniósł prawą stronę samochodu i wsunął się częściowo pod auto.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Błąd ustaleń faktycznych jako względna przesłanka odwoławcza z art. 438 kpk 3 kpk, zachodzi wyłącznie wtedy, gdy treść dokonanych ocen i wniosków poczynionych przez Sąd I instancji nie odpowiada zasadom rozumowania, a mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia. Jeżeli nie miało wpływu i skarżący nie jest w stanie wykazać we wniesionym środku odwoławczym wpływu konkretnego uchybienia na treść zaskarżonego przez siebie wyroku, nie może być mowy o skuteczności podniesionego zarzutu. Z wyjaśnień oskarżonego wprost wynikało, że w momencie zdarzenia, którego dotyczył akt oskarżenia, stał on w pobliżu pokrzywdzonego, z drugiej strony samochodu. Z absolutnie żadnego dowodu nie wynikało, aby oskarżony R. S. oddalił się w tej akurat chwili, w której pokrzywdzony wsunął się pod pojazd S.. Dopuszczenie P. R. do pracy przez oskarżonego w takich, a nie innych warunkach, wprost wynikało zatem z nieodpartej logiki sytuacji. Z tego też względu, brak było podstaw do uwzględnienia również tego zarzutu obrońcy.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1/ o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu; 2/ ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zmianę opisu czynu, przy uwzględnieniu, że do zdarzenia z dnia 8 czerwca 2020 r. doszło przez</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

przyczynienie się pokrzywdzonego P. R..		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Bezzasadność zarzutów warunkowała bezzasadność wniosków.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zaskarżony wyrok utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność wniesionej apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

-----	-----
Zwięzłe o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięzłe o powodach uchylenia		

5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
-----	-----
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 627 § 1 kpk i art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 83 r. z późn. zm.), zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

7. PODPIS